

Waldinger Dóra

Új kommunikációs eszköz a könyvtárak számára: a Tumblr

A külföldi, többnyire angolszász országok könyvtárai közül sokan használják a Tumblr mikroblogszolgáltatást az olvasóikkal való kapcsolattartásra. Jelen cikkemmel szeretném felhívni a figyelmet erre az új platformra, amelyet több magyar könyvtár és könyvtáros már használ (pl. az Országos Széchényi Könyvtár és a Justh Zsigmond Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteménye), de még nem terjedt el olyan széles körben, mint a Facebook vagy a Twitter.

A témát eredetileg szakdolgozat formájában¹ dolgoztam fel; jelen cikkem ennek egy átszerkesztett és frissített változata. Tanulmányomban megvizsgáltam a Tumblr használatának lehetőségeit a könyvtári környezetben. A témám kiindulópontja Amber Welch cikke² volt, amelyben bebizonyította, hogy a Tumblr és más közösségi platformok nem feltétlenül vonják el a potenciális felhasználók figyelmét a könyvtárról. Az elméleti áttekintésen kívül létrehoztam egy könyvtári tematikájú Tumblr blogot³ is, amelynek segítségével bemutattam a gyakorlati tudnivalókat.

A kommunikáció új formái, a web 2.0 és a könyvtár 2.0 jelensége kapcsán, a könyvtárak szociális média használatát látva azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy a közönségtől függően kell megválasztani a felületet, amelyen keresztül az olvasókhöz, használókhöz szólunk. Inkább legyen kevesebb ilyen platformunk, de azokat folyamatosan frissítsük, gondozzuk.

A Facebook jó választás lehet a szélesebb közönség elérésére. Egyes tanulmányok⁴ szerint a nők a legfogékonyabbak és legaktívabbak a közösségi oldalakon – ezt ki lehet használni a megfelelő témák megválasztásával. A fiatalokat is könnyebb megszólítani az interneten való aktivitásuk miatt, de őket érdemes más felületeken (is) elérni – erre jó például az Instagram, a Tumblr és a Snapchat.

Mi a Tumblr?

A Tumblrt 2007-ben alapította David Karp és Marco Arment, céljuk egy mikroblogszolgáltatás létrehozása volt. 2007 februárjában indult és két hét alatt 75 000 felhasználója lett⁵, 2013 óta a Yahoo tulajdonában van. Az oldal leírása szerint jelenleg⁶ 347.6 millió blog és 148.8 milliárd bejegyzés született, és 404 alkalmazottjuk van – ezek a számok folyamatosan nőnek.

Mikroblogról beszélünk, amikor 140 karakternél nem hosszabb üzeneteket, linkeket osztunk meg. A legjobb példa erre a Twitter, ám a Tumblrt is lehet ilyen formában használni.

A Tumblr lényegében egy többféle célra használható blogszolgáltatás. Ötvözhetjük a könyvtár szempontjából a marketinget (reklám, imázs kialakítása), a felhasználóképzést, a tartalmegosztást, és közvetlenebb kapcsolatot alakíthatunk ki, mint amit egy honlap nyújthat. Lehetőséget ad az olyan általános vélekedések megváltoztatására, miszerint a könyvtár csak nyomtatott dokumentumokkal, könyvekkel foglalkozik. A könyvtárosokról kialakult sztereotípiákat is megváltoztathatjuk, mivel könnyen bepillantást adhatunk a munkánkba, a mindennapjainkba. Mindezt a mai kor kihívásainak megfelelően egyszerűen, vizuálisan, akár humorosan bemutatva.

A Tumblr közösségi oldalként is funkcionál. A számunkra szimpatikus blogokat, bloggereket követhetjük (*Follow*), ők is ránk találhatnak a bejegyzéseinken keresztül, amelyeket áttemelhetnek (*Reblog*) a saját blogjukra. Többféleképpen interakcióba léphetünk ezen kívül is: küldhetünk üzenetet vagy kérdést, illetve a legújabb funkció a beépített chat felület, ahol az általunk követett blogok íróinak tudunk üzenni vagy beszélgethetünk velük.

Mivel keverednek benne a blogolás és a közösségi oldalak sajátosságai, egy élő, gyorsan változó közeg alakul ki, könnyen születnek ismeretségek és beszélgetések elindítására is jó terep. Ezért olyan vonzó a tinédzserektől kezdve a fiatal felnőtteken át a 30-40-es korosztály számára is.

A könnyű kezelés mellett előnye még az is, hogy olyan oldalt készíthetünk el vele, amilyenre szükségünk van. Vezethetünk rajta hagyományos blogot; lehet egy kiegészítő oldala egy másik honlapunk, blogunk számára képekkel, videókkal, linkekkel stb. Használhatjuk portfólióként, amin megmutatjuk magunkat vagy az alkotásainkat. Mindezen funkciókat többféle megjelenésű sablon is támogatja, az adott témához többféle elrendezésű, színvilágú, funkciójú közül választhatunk.

Miért használják a könyvtárak?

David Lee King 2016 elején megjelent cikkében⁷ a könyvtári világ szempontjából fontos trendeket jósolta meg. Eszerint ma is probléma a könyvtárak honlapjának kezelése, mivel többségük nem modern, könnyen kezelhető CMS rendszert használ; kódokkal, körülményesen tudnak csak új tartalmakat közzétenni. Sokszor nem is a könyvtár a kezelője, hanem a város, a megye vagy a könyvtár webszolgáltató osztálya. King szerint szerencseesebb lenne, ha a könyvtárosok visszavennék a felügyeletet a honlapjaik felett. Ennek első lépése, hogy átállnak egy CMS rendszerre, a második lépés pedig a munkatársak képzése, hogy tudják, milyen tartalmakat tegyenek közzé az oldalon.

Ehhez a gondolathoz fűzném hozzá, hogy ezt a problémát meg lehet oldani a Tumblr használatával – mivel nem kell hozzá webszerkesztői tudás, elég a kezelőfelület használatát megtanulni és máris egyszerűen, gyorsan közzé lehet tenni tartalmakat – sőt egy jól megválasztott sablonnal professzionálisnak tűnhet a blog. Az időzítő funkció segítségével lehet előre dolgozni és egy gyakran frissülő oldalt működtetni. Az itt megjelenő tartalmakat ki lehet vezetni más közösségi fiókokra is (Facebook, Twitter stb.), így forgalmat lehet generálni több felületen is.

Gyakorlati példák

Amber Welch egy 2014-es, az *Information Today* honlapon is olvasható cikkében⁸ a Mount Holyoke College (MHC) nyelvi központjából induló Tumblr oldal alakulását és hatását vizsgálta. Megállapította, hogy a Tumblr segíthet a könyvtárosoknak a könyvtár gyűjteményeinek és szolgáltatásainak széles körű bemutatásában, ami túlmutat a honlap alapú kommunikáción és új életkori csoportokat segít elérni.

2014 elején az egyik hallgatónak jutott eszébe, hogy az egyetem nyelvi központja részére (LRC) létrehozzon egy Tumblr oldalt. Kísérletező jelleggel adták hozzá a többi közösségi oldal mellé, amitől új felhasználók megnyerését remélték. A kezdeti javaslatról, hogy létrehozzanak egy Tumblr oldalt, a dizájnig és a közzétett tartalmakig az LRC diákjai élen jártak a Tumblr fejlesztésében, és gyorsan beépítették a központ többi közösségi felülete közé. A diákok hozták létre az útmutatót a többiek számára, akik dolgozhattak a projekten, megismertették őket az oldal használatával (bejegyzések létrehozása, időzítése, címkézése stb). Az LRC elsődleges közönsége a jelenlegi egyetemi tanulók, illetve a leendő tanulók és nyelvtanulók voltak. Több csoport és egyetem sikeresen használta ki a közösségi oldalakat a tanulási folyamat kiegészítésére. Például a hallgatók olyan kérdéseket is feltehetnek akár névtelenül is, amelyeket személyesen nem mernének.

Amber Welch a cikkben gyakorlati tanácsokat is megfogalmaz, többek között:

- meg kell határozni az elsődleges célcsoportot és azoknak a tartalmaknak a körét, amiket közzéteszünk,
- létre kell hozni belső útmutatókat a Tumblrt működtető és elemző munkatársak számára,
- időzíteni kell a bejegyzéseket,
- a Tumblrt a többi közösségi oldal közé kell integrálni.

A Tumblr előnye a többi internetes felülethez hasonlóan, hogy lehet közösen kezelni szétszórt munkacsoportok esetében is. Az LRC-nél egy ember ellenőrizte az egészet, és a speciális tartalmak kezelését szétosztotta a többiek között. Fiókkönyvtárak esetében is jól működtethető ez a közös munkaforma. Fontos megfigyelni, hogy mely időszakban a legaktívabbak a látogatóink (sőt életkor és tartalom szerint is lehet differenciálni), és erre az időszakra időzíteni a bejegyzéseket, így nagyobb forgalmat generálhatunk. Ez más közösségi oldalaknál is fontos (pl. Facebook).

Robin Brenner, a brookline-i közkönyvtár tinédzserekkel foglalkozó részlegének dolgozója írt 2013-ban egy cikket⁹, amelyben kiemeli, hogy a könyvtáraknak már nemcsak arra kell figyelniük, hogy 'fenn legyenek az interneten', hanem arra is, hogy olyan oldalon legyenek aktívak, ahol a felhasználók is.

Jelen esetben a tinédzserek felhasználói szokásait vizsgálta meg és azt mérte fel, hogy melyik közösségi oldalt használják. A Twitter és a Facebook kiesett, igaz, hogy jelen vannak a fiatalok, de nem olyan aktívak és nem szívesen lépnek itt kapcsolatba a könyvtárakkal. Viszont a Tumblr nagy népszerűségnek örvend, itt könnyebben kifejezik az érdeklődésüket és aktívabb közösséget alkotnak, mint Facebookon. A közösségépítés sokkal könnyebb, mint egy blog vagy honlap esetén, mert a tartalmegosztás egy gombnyomásra van, és a különféle bejegyzéseket a megfelelő címkézés miatt könnyű megtalálni. Minél népszerűbb egy bejegyzés, annál több felhasználót érhetünk el vele – így egy-két jól megválasztott bejegyzés sok emberhez eljuthat és követőket hozhat. Robin Brenner kiemeli, hogy a tizenévesekkel foglalkozó könyvtárosoknak fontos, hogy ismerjék és használják az oldalt, mert a fiatalok nagy része használja. A megkérdezésére több tini mondta, hogy izgalmasnak találják, ha a könyvtárakkal is kapcsolatba léphetnek ezen a felületen.

Klausz Melinda legújabb könyvében, amelyben az internetes oldalak marketingben való kihasználásáról ír, megemlíti a Tumblrt is a blogok között: „Elsősorban fiatalok körében népszerű a platform. Az oldal rugalmasan az igényeinkre alakítható, így saját honlapként is gyakran használják. Ízlésesen elrendezett formában idézeteket, gondolatokat, bejegyzéseket, fényképeket és videókat egyaránt megjeleníthetünk a felületen. A Tumblr-felhasználók átlagosan 34 percet tartózkodnak az oldalon, összehasonlításként a Facebookot a felhasználók naponta átlag 42 percig nézegetik. (...) A Tumblrré érdemes odafigyelni! 2014-ben 120%-os növekedést tudhatott magáénak. A felületen közel 300 millió blog működik, és naponta átlagosan 120 000 regisztráció történik. Még sokat fogunk hallani az oldalról, ismerkedj meg vele minél előbb!”¹⁰

A Tumblr népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, hogy az American Library Association (ALA) 2015-ben egy 90 perces workshopot is tartott¹¹ *A Tumblr a közkönyvtárakért* címmel (Tumblr for public libraries). A program ismertetésében írják, hogy az oldalon az olvasó és könyves közösség több tagját megtalálhatjuk – a könyvmolyoktól kezdve az írókon át a kiadókig, és természetesen a könyvtárakat is. A könyvtárak elsősorban a Tumblr közösségteremtő erejét tudják kihasználni – az előadáson megtudták a résztvevők, hogyan tudnak ehhez a sajátos közösséghez kapcsolódni és bevonni a felhasználókat. Olyan témákat érintettek, mint például, hogy hogyan ismertessünk egy könyvet GIF-ekkel, hogyan használjuk a címkéket, az infografikákat, hogyan hozzunk létre online könyvklubokat, hogyan lehet személyre szabott könyvajánlást végezni az oldal kérdező felülete (Ask) segítségével.

A könyvtári Tumblr oldalak egyik érdekes alfaját alkotják azok az oldalak, amelyek az azt mutatják be, hogy a könyvtárosok mit viselnek¹², vagyis megpróbálják árnyalni a könyvtárosokról kialakított sztereotípiákat. Természetesen magának a Tumblrnek a használatával is árnyalható a könyvtárosokról kialakult kép – főleg az olyan személyes Tumblr oldalaknál, amelyeket könyvtárosok vezetnek. Mindenképpen jó ötletnek tartom ezzel is bemutatni a szakmát, még közelebb hozni az emberekhez, a fiatalokhoz a könyvtárak világát, megmutatni az embert a pult mögött.

A gyakorlati elemzés eredményei

Tizenkét Tumblr blogot vizsgáltam meg, amelyek könyvtáros szakmához köthetőek (könyvtárak, könyvtárosok, szakmai szervezetek blogjai).

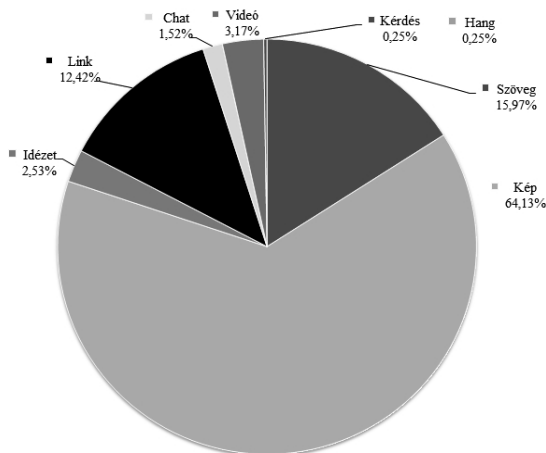
Típus	Név	Elérhetőség
Nemzeti könyvtár	Országos Széchényi Könyvtár (OSZK)	http://nemzetikonyvtar.tumblr.com/
	State Library of New South Wales (Ausztrália) Ez nem nemzeti könyvtár	http://statelibrarynsw.tumblr.com/
Szak-könyvtár	Orosházi múltidéző – a Justh Zsigmond Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteménye (Orosháza)	http://multidezo.tumblr.com/
	Bodleian Library (Oxford, Egyesült Királyság)	http://bodleianlibs.tumblr.com/
Felső- oktatási könyvtár	Mount Holyoke College Language Resource Center (USA)	http://mhclanguage.tumblr.com/
	University of Wisconsin-Milwaukee (USA)	http://uwmarchives.tumblr.com/
Köz- könyvtár	Hangtarnok Music Library - Bródy Sándor Könyvtár Zenei gyűjteménye (Eger)	http://hangtarnok.tumblr.com/
	Brookline Public Library Teen Services Department	http://brkteenlib.tumblr.com/
Szakmai szervezet/folyóirat	American Library Association (ALA)	http://americanlibraryassoc.tumblr.com/
	Library Journal	http://tumblr.libraryjournal.com
Könyvtáros	Heti Attila Élő	http://konyvtaros.tumblr.com/
	The Digital Librarian	http://thedigitallibrarian.tumblr.com/

Az elemzéskor többféle szempontot is figyelembe vettem: mennyiségi és tartalmi elemzést végeztem, megvizsgáltam a bejegyzések stílusát, a blog hangvételt, hogy milyen módon lehet kapcsolatba lépni az adott oldallal, szervezettel; illetve az adott Tumblr blogon kívül, még milyen más internetes platformokat használnak.

A bejegyzések mennyiségi és tartalmi elemzéséből az alábbi adatokat kapjuk (a 2016. márciusi tevékenységek alapján).

A megosztott bejegyzések közül a leggyakoribbak – ahogy több közösségi oldalon is – a képek, ezek a bejegyzések 64%-át teszik ki (506 db), a második legnépszerűbb a szöveg (126 db) és a link (98 db). A legritkábban a hangfájlok és a kérdések jelennek meg (2 db ilyen volt a vizsgált időszakban).

A blogok hangvételénél az figyelhető meg, hogy a nagyobb könyvtárak inkább hivatalos stílusban kommunikálnak, bár erre is akad ellenpélda. A Bodleian Library például vicces GIF-et¹³ készít néhány kódex lapból, az eredetit persze belinkelve, de láthatunk példát arra is, hogy megjegyzést fűznek egy képhez és vicces GIF-et is beillesztenek hozzá reagálásképpen¹⁴.

1. ábra A bejegyzések megoszlása típus szerint

Elmondható, hogy a vizsgált könyvtárak, könyvtárosok, szervezetek az alábbi oldalakon érhetőek még el: van honlapjuk, blogjuk, Facebook, Twitter, Youtube, Instagram fiókjuk. Ahogy korábban említettem, a sok közösségi oldalon való regisztráció nem feltétlenül jó, a lényeg, hogy a meglévő oldalakat aktívan használják a könyvtárak, szervezetek.

A vizsgálatból levont tanulságok

Célcsoportelemzés: A könyvtár használói köre indokolja-e a blog indítását? Vagyis van-e olyan célcsoport, akihez tudunk szólni a blogon keresztül – az életkora miatt megtalálhatóak a Tumblren, vagy egyáltalán jellemző-e rájuk az számítógép illetve internethasználat? A külföldi példák alapján a megyei, városi, iskolai és felsőoktatási könyvtárak esetében ideális elindítani egy ilyen blogot, mivel a felhasználók között a fiatal generáció tagjai (is) megtalálhatóak, megszólíthatóak.

Integrálás: A Tumblr oldalt a többi közösségi oldal közé kell építeni – meg kell jeleníteni a honlapon, illetve fordítva is: a blogon érdemes feltüntetni a többi elérhetőséget, oldalt, alkalmazást. Ezzel megkönnyítjük a látogató dolgát, hogy jobban megismerhessen bennünket vagy a könyvtárat. A különféle Tumblr sablonnal egyszerű dolgunk lehet, ugyanis vannak olyanok, ahol a sablon szerkesztésénél elég beírunk az adott közösségi oldal elérhetőségünket, és ezek az oldalak megfelelő ikonnal meg fognak jelenni a blogunkon.

A tartalom meghatározása: A könyvtár profiljának megfelelően meg kell határozni azoknak a tartalmaknak a körét, amelyeket közzé lehet/kell tenni (pl. információk a könyvtárról, programajánló, könyvajánló, olvasással, írókkal, könyvekkel kapcsolatos érdekességek, információnyújtás, hasznos oldalak/adatbázisok/források megosztása, stb.) Milyen legyen a saját és az átvett tartalom aránya, mennyire kövesse a trendeket (pl. mémek használata)?

Hangvétele: Milyen legyen a bejegyzések hangvétele, ha nem csak képek, videók megosztásáról van szó? Fontos figyelembe venni a könyvtár típusát és célcsoportját – mennyire releváns és mennyire igénylik a közvetlenebb stílust, a humort a felhasználók?

Működtetés: Ha több munkatárs dolgozik a blogban, akkor nekik lehet/kell készíteni egy útmutatót a fentiekről. Milyen gyakran tegyenek közzé egy bejegyzést, milyen típusú tartalmakat osszanak meg és tovább (*reblog*)? Hogyan időzítsék a bejegyzéseket? Érdemes hetente/havonta visszatérő rovatokat bevezetni a blogunkon, ez nem csak a mi munkákat könnyíti meg és ad egy ütemtervet a blog vezetésében, de az olvasókat is vissza-visszacsalhatja az oldalra egy jól megválasztott témával.

Kommunikáció: A Tumblren többféleképpen kapcsolatba kerülhetnek egymással az emberek. Ezért fontos néhány dolgot tisztázni – első körben a beállításokat átnézni (bárki kapcsolatba léphessen a könyvtár blogjával). Másrészt a kérdések megválaszolásánál milyen stílusban, hangnemben válaszoljon a könyvtáros, miről adhat felvilágosítást itt, mikor irányítsa át máshová az adott kérdést, stb. Mindenképp engedélyezzük a kérdezés lehetőségét (akár a névtelen kérdés feltevését is – *anonymus*), a másik érdekes funkció a *submit*, amivel az olvasóink a saját tartalmaikat tölthetik fel. Ez mindenképp moderálás után jelenik meg, így nincs veszély, hogy oda nem illő tartalom jelenik meg. Másrészt jó lehetőség egy programsorozat, esemény bemutatására – az olvasók, látogatók a saját szemszögüket is megmutathatják.

Összegzés

A könyvtáraknak a közösségi médiában is láthatóvá kell tenniük magukat, és ezt nem kötelező feladatként, hanem újabb lehetőségként kell felfogni. A különféle közösségi média eszközökkel bemutatathatják a gyűjteményt, a szolgáltatásaikat, és olyan új felhasználókat is bevonhatnak, akik amúgy nem mentek volna hozzájuk.

Írásomban arra kerestem a választ, hogy mennyire releváns a magyar könyvtárak, könyvtárosok számára egy új kommunikációs felület használata. Bemutattam a külföldi példákat: főleg az Egyesült Államokban elterjedt a különféle könyvtárak számára, hogy a Tumblren vezessenek blogot. Erre rengeteg példát találhatunk: az állami, városi, felsőoktatási könyvtáraktól, a speciális gyűjtemények, vagy részlegek is jó felületnek tartják arra, hogy kapcsolatba kerüljenek az olvasóikkal.

A legfontosabb gondolat, amit szeretnék kiemelni, hogy azokat a felületeket kell használniuk a könyvtáraknak, ahol a felhasználók is vannak. Sajnos átfogó felmérés nem született az utóbbi időszakban a magyar Tumblr használókról, de saját tapasztalatom szerint a fiatal réteg aktívan használja az oldalt, érdemes rájuk figyelni és megismertetni velük a könyvtárak lehetőségeit.

A Tumblr előnyének tartom az egyfajta beépített közönséget – a kedvelések és a megosztások során könnyen el lehet jutni több emberhez. A másik előnye a könnyű kezelhetőség és a sokféle felhasználási mód.

Egy könyvtár internetes jelenlétét meg kell tervezni – fel kell mérni, hogy mely közösségi platformokon tudja a leghatásosabban elérni a felhasználóit. Ezért nem jelentem ki a fenti tapasztalatok alapján, hogy minden magyar könyvtárnak ajánlom a Tumblr blog használatát. A városi, megyei, iskolai és felsőoktatási könyvtárak számára jó megjelenési felületnek tartom, mivel a fiatalabb generációt meg tudja szólítani. Másrészt ezeknek a könyvtáraknak a dolgozói nem biztos, hogy a birtokában vannak olyan webszerkesztői tudásnak, amivel a honlapjukat állandóan frissíteni tudják, a Tumblr segítségével azonban könnyen létrehozhatnak egy blogot.

Jegyzetek

1. Waldinger Dóra: A Tumblr mint új kommunikációs forma a magyar könyvtárak számára. (szakdolgozat) Konzulens: Bognárné dr. Lovász Katalin. Szombathely: Nyugat-magyarországi Egyetem, Savaria Egyetemi Központ, Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Kar, Könyvtár- és Információtudományi Intézeti Tanszék, 2016.
  2. Amber Welch: Tumblr: Extending the Reach of Library Websites. Information Today <<http://www.infotoday.com/cilmag/sep14/Welch--Tumblr--Extending-the-Reach-of-Library-Websites.shtml>> [Letöltve: 2017. május 17.]
  3. <http://konyvtarosvilag.tumblr.com/>
  4. Balogh Szilvia: Web 2.0 Report 2015 <<http://www.kutatocentrum.hu/tanulmanytar/2015/cikk-29/web-20-report-2015>> [Letöltve: 2017. május 17.]
  5. Google VC, Tumblr CEO Among the Top Innovators Under 35 <https://gigaom.com/2010/08/25/google-vc-tumblr-ceo-among-the-top-innovators-under-35/> [Letöltve: 2017. május 17.]
  6. Tumblr adatok oldala <https://www.tumblr.com/about> [Letöltve: 2017. május 17.]
  7. King, David Lee: What Trends May Come in 2016. Information Today <<http://www.infotoday.com/IT/dec15/What-Trends-May-Come-in-2016.shtml>> [Letöltve: 2017. május 17.] Saját fordítás
  8. Welch, Amber: Tumblr: Extending the Reach of Library Websites. Information Today <<http://www.infotoday.com/cilmag/sep14/Welch--Tumblr--Extending-the-Reach-of-Library-Websites.shtml>> [Letöltve: 2017. május 17.]
  9. Brenner, Robin: Power Tumbli'ng. School Library Journal, 59: 9 (Szeptember 2013). <<http://www.thedigitalshift.com/2013/09/social-media/power-tumbli'ng-a-teen-librarian-explains-why-tumblr-is-a-great-way-to-reach-patrons/>> [Letöltve: 2017. május 17.]
  10. Klausz Melinda: A közösségi média nagykönyve. Budapest: Athenaeum Kiadó, 2016. 76-77. p.
  11. ALA News Using Tumblr to connect with your community <<http://www.ala.org/news/press-releases/2015/06/using-tumblr-connect-your-community>> [Letöltve: 2017. május 17.]
  12. Egy példa: <http://librarianwardrobe.com/> [Letöltve: 2017. május 17.]
  13. A Bodleian Library egy bejegyzése <http://bodleianlibs.tumblr.com/post/142291272087/red-tape-and-jumping-through-hoops-are-the-mundane>
  14. A Bodleian Library egy bejegyzése <http://bodleianlibs.tumblr.com/post/142014161700/danasaurxxrawr-bodleianlibs-are-you-a>
-
-

